

«BRAUCIENS BIJA LOTI VĒRTĪGS!»

VALMIERAS ĶĪMIKS

VALMIERAS STIKLA ŠKEDRAS RŪPNICAS IZDEVUMS

Lielā kopē
1979. gada 25. oktobraCETURTĀDIEN,
1990. gada 27. septembrīNr. 38 (353)
Cena 1 kap.

Pašizmaka un pēļas sadale 1990.–1991. g.

1	Mēra vienība	1990. gada plāns metodoloģija un cenas		+ —	1991. g. plāna projekts	7
		2	3			
1. Preču produkcija	t. sk. kapit.	37675	50480	+12805	51000	
pārējā produkcija	%	300	—	+34,0	—	
SSK		360	430	+70	430	
T-42		—	—	—	7895	
2. Pašizmaka	t. rbj.	31385	45030	+13645	45500	430
t. sk. soc. apdroš.	"	1637	—	3328	+1691	3328
18,2% 1990. g.		—	—	564	+564	564
37% 1991. g.		—	—	150	+150	250
— med. apdroš. 7% no dar-		—	—	80	+80	80
ba algas		—	—	—	—	
— maksas par kreditu (bija no		—	—	—	—	
pēļas)		—	—	—	—	
mantas apdrošin.		—	—	—	—	
0,15% no 53 milj. rbj.		—	—	—	—	
— tek. remonts		—	—	—	—	
(koef. 1,3)		—	—	—	—	
— kap. remonts:		1820	2366	+546	2366	
iekrātu,		—	986	—	986	
ēku		—	703	+1689	703	
— amortizācija		4025	1612	-2413	1612	
— dabas aizsardzība		—	750	+750	750	
— el. enerģija (koef. 1,5)		1523	2285	+762	2285	
— kurināmais (koef. 1,25)		1325	1656	+762	2285	
— darba alga		8063	8063	+331	1656	
— stim. fonds		—	—	—	8063	
(prēmijas)		—	635	+635	635	
— laivipū nodilums		—	—	—	—	
(koef. 1,15)		2668	3068	+400	3068	
— rezerves daļas		—	—	—	—	
(koef. 1,3)		318	414	+96	414	
— inventārs (koef. 1,1)		173	190	+17	190	
— rūpn. rakstura pakalpojumi		—	—	—	—	
(koef. 1,3)		425	552	+127	512	
— pārējās izdevumi (koef. 1,3)		899	1170	+271	1170	
— ārpusražošanas izdevumi		—	—	—	—	
(koef. 1,4)		316	442	+126	442	
— materiāli ar uzceļojumu		—	—	—	—	
(koef. 1,95)		8193	16016	+7823	16386	
3. Kap. uz preču produkcijas rubļa	kop.	83,3	89,2	+5,9	89,2	
Rentabilitāte, %	%	26,7	12,1	+14,6	—	
bez kompensācijas		20,0	×	×	—	
4. Cenu un tariņu palielinājuma kompensācija (dārgmateriāli, dzīvegviela, pārvadājumu tāriņi)	t. rbj.	2140	—	—	—	
5. Peļņa	%	8430	5450	-2980	5500	5500
6. Atskaitījumi no peļņas	t. sk. ipašuma nodoklis	6728	1960	-35,3	1975	3945
— maksas par fondiem		—	—	-4768	—	2278
— maksas par darba resurs.		3206	—	—	—	—
— maksas par kreditu		1022	—	-1022	—	—
— aprēķinātā peļņa		90	—	-90	—	—
— otrskaits, budžetā		4112	—	—	—	
34,42% no 4112 t. rbj.		1415	—	-1415	—	
45% no apliek. peļņas		—	1960	+1960	1975	1537
— atskaitījumi ministr.		995	—	-995	—	—
— zemes nodoklis		—	—	—	—	130
7. Peļņa rūpn. ricibā (5. p.—6. p.)	%	1702	3490	+1728	3525	1555
no kopējās pelnās		20,2	64,0	×	64,1	28,3
8. Ienakumi no realiz. iekārtām	t. rbj.	24	24	—	30	30
9. Amortizācijas atsk. pilnīgi atjaunošanai		2800	1610	-1190	1610	1610
t. sk. rūpn. ricibā		315	1290	+975	1290	?
ministr. centr. fondā		2485	320	-2165	320	?
10. Līdzekļu rūpn. ricibā (7. p.+8. p.+9. p. rūpnīcā)		1993	4802	+2809	4845	3195
11. Izmaksas tāmes kopā t. sk. stimulēs. fondā		5590	8580	+2990	8670	8670
— soc. atlīst. fondā		845	450	-395	450	
— ražoš. atlīst. fondā		1663	2325	+662	2350	
12. Dotācijas (10. p.—11. p.)		3082	5805	+2723	5870	
Peļņas nodoklis (alšifrējums)		—	3776	—	3825	5475
Peļņa — 5500 tūkstoši rubļu						
Atlaide — 1110 t. rbj.						
Apliekāmā summa — 4390 t. rbj.						
Likme — 35 procenti						
Nodoklis — $4390 \times 0,35 = 1537$ t. rbj.						

Ipašuma nodoklis
Pamatlīdzekļu pasīvā daļa —
— pamatlīdzekļu aktivitā daļa
ar koef. 0,3; $23.000 \times 0,3 = 6900$
— apgrozāmī līdzekļi 19400 rubļi.
— bērnudarzā pamatlīdzekļi
(netiek apliktī) — 1500 rubļi.

Kopā 50629 t. rbj.
Nodoklis — likme 4,5
 $50629 \times 0,045 = 2278$ t. rbj.
Zemes nodoklis
Rūpnīcas teritorija 32,55 hektāri
32,55 ha $\times 0,40$ rubļi = 130 t. rbj.
Kopā 2408 t. rbj.

Sādu atziņu pauða rūpnīcas daļu un ceļu vadošie darbinieki un speciālisti, kuri aizvadījā nedēļā apmeklēja divus rādnieciskos uzņēmumus, kas atrodas Krievijas PFSS vesturiskajas pilsētas Novgorodā un Tverā. Par saviem iepriekšējiem iegūtajiem ierociņiem turpmākajam darbam pie redzētās apmaiņas brauciena dalībnieki informēja uzņēmuma vadību un savus kolēģus kārtējā operatīvā sanāksmē, kas notika pirms dienām.

Daudz interesanta brauciena dalībnieki uzzināja par struktūralām izmaiņām Tveras rūpnīca, par mehāniku, automātiķu, elektrodarbību organizāciju, par citiem rādošām jautājumiem. Loti spēcīgs sajā rūpnīca ir ekonomiskais dienests. Dalījē to sekmēja ar vairāku daju apvienošana. Plemēram, darba algas daļa apvienota ar plānu daju. Katram ceļam iedalīti savi līdzekļi, savi fondi, kuru robežas ir jāieklaujas, tācū ceļu priekšnieku var brīvi rikoties ar šiem līdzekļiem, stimulē cilvēkus par labu un apzinīgu darbu.

Vidējais strādājošo vecums ir 35 gadi, tas ir zemāks nekā mūsu rūpnīca, Ir četras kopītņi (divas ģimenes, divas jaunieši), 3 bērniņi (pietiekami, lai nodrošinātu vajadzības). Dzīvīgūku uzskaitē ir 380 cilvēki. Ir savu pionieru nometne (pagaidām nosaukums nav mainījis), divas atpūtas bāzes, arī palīgsaimniecība.

No Novgoroda redzēta, vairāki braucieni dalībnieki atzīmēja, ka rūpīgi tiek strādāts ar rādošām atkritumiem savākšanu un izmantošanu. Par vairāku produkcijas veidi atkritumiem interesējas vēlētie ceļnieki, kas tās nopērk no rūpnīcas un izmanto siltumizolācijas un citām vajadzībām.

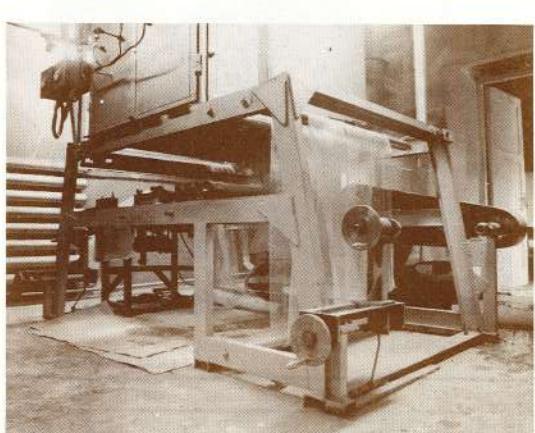
Interesants piederēz Tverā uzkrāta komercētajumos. Tverā ir daudz rūpniecības uzņēmumi, stiklaplastu un stikla šķiedras rūpnīcāi ir pastāvīgi kontakti ar tiem. Sos kontaktus rūpnīca izmanto «naudas taisīšanai» — rāzo no stiklaplastiem un šķiedras visdažādos izstrādājumus pēc pastūjiem. Tačē tiek apgūti daudzi jauni tautas patēriņi izstrādājumi.

Daži vārdi par mācībām. Politmācības vairs nenotiek arī Tveras rūpnīcā, tās savu laiku ir nodzīvojušas. Toties tur ir organizēts tieši un ekonomisko zinību seminārs.

(Turpinājums 2. lpp.)

Ja tik būtu auduma...

Daudz pircēji iecienījuši mūsu rūpnīca rāzoto sadzives sietu, ko pieļielo dažādam vajadzībam gan mājsaimniecība, gan ģimenes darzījumi. Vispirms 5. ceļa pilsēcīnām materiāli iecirkni bija uzstādīta viena mašīna, kas ražoja 90 cm platā sadzives sietu. Šī gada martā uzstādīta otra mašīna un tika uzsākta 120 cm platā sieta ražošana. Tācū ražošana ir arī pārtraukumi, kas izskaidrojami galvenokārt ar to, ka 4. ceļa ne spēj iecirkni nodrošināt ar vajadzīgo daudzumu. Somēnes mašīna gan dod produkciju — ap 5000 metru diennakti. Bet cik ilgi? Kā redakcijai paskaidroja rūpnīcas ražošanas daļa, visam tam pamātā ir tas pašs diegturķums, kas nereti traucē arī citu produkcijas veidu ritmisku izlaidi. Ūnā nereti arī šī mašīna (attelā) stāv diķā...

ALEKSEJA KOZINCEA foto

Stikla šķiedras ražošana un pielietojums ārzemēs

(Nobeigums)

Plastmasu pielietošana automobilu būvē no 1940.–1995. gadam 1940.–1955. — Mēģinājumi pielietot plastmasas atšķirīgās detaļas, priekšrocības dodot sporta mašīnu elektroapgāmojumam, 1956.–1960. — Arējās detaļas no armētām plastmasām, izgatavotas ar rokām nelielos daudzumos.

1961.–1975. — Plastmasu pielietošana kā metāla aizstājēja sērije veida ražošanā.

1976.–1985. — Konstrukciju nozīmes detaļas uz šķiedras bāzes, motora un ritošās daļas detaļas.

1986.–1995. — Plastmasas izmanto automašīnās līdz 15% no mašīnas masas.

Izgatavo dažādas konstrukcijas, vīrsbūves, motora, ritošās daļas masas un lielas sērijas.

Ar automobiļa «Pontiac Fiero» parādīšanos tika nodemonstrētas potenciālās stiklaplasta pielietošanas iespējas. Firma «BCC» paredz, ka 1996. gadā automobiļa vīrsbūves paneļi no stiklaplasta būs lieši apjomā. Firma uzskata, ka tre-

šājai «General Motors» automašīnām daļa vīrsbūves būs tieši no stiklaplasta.

No stiklaplasta izgatavotas durvis, kapots, spārni, jumts firmas «General Motors» minifurgoniem. Ari kravas mašīnu būvē pielieto-

stiklaplastus. Ir izveidotas vadītāja kabines, bet biežāk kapots, spārni, paneli, kā arī detaļas, kas iztur slodzi. Paredzēts, ka 1990. gadā vienas kravas mašīnas būvē būs izlietots 45 kg nepiesātināto poliesteru sveku.

Pēdējo gadiņu laikā arvien biežāk konstruktori pievērsās idejai par automobiļa vīrsbūves ražošanu tikai no plastmasas. Pirmās vīrsbūves no plastmasas ASV tika izgatavotas pēc otrs pasaules kara, VEF pirmie modeļi parādījās 1950. gadā.

Pazīstamākie ir — automobiļi «Corvette», ko uzbūvēja AAS 1953. gadā, un sporta mašīna «Sparta» — VFR piedešmito gadu vidū. Šis mašīnas uzbūvēja no stiklaplasta uz poliesteru sveku bāzes ar roku darbu. Tā kā šāds darbs ir neefek-

tivs, tad līdz šai dienai šādi būvē

tikti speciāla tipa mašīnas, piemēram, sporta mašīna «Renault Alpine» rāzo jau 20 gadus.

Problēma stiklaplasta pielietošanai automobilu būvē ir tā, ka tas ir degošs. Sadegot 1 kg poliesterā sveku, izdalās tik daudz siltuma, cik sadegot puslītram benzīna. Visam plastmasam, ko lieto automašīnu būvē, jābūt klāt speciālam piedevām, kas palīselītu ugumizturību. Bez tam jācēsās lietot tādu plastu, kuru siltumizturība ir 300°C un kas ir mazāku noslieti uz aizdegšanos.

Progress šajā jomā ir VFR firmas «BMW», izstrādājumi, kur tradicionālie stiklaplasti ir aizvietoti ar citiem materiāliem ar siltumizturīgām piedevām.

Ar šo beidzam publikāciju mūsu laikrakstā par stikla šķiedras un stiklaplasta pielietošanu ārzemēs. Bet gribas atzīmēt, ka visus materiālus par šo tēmu nav iespējams pārpārliecīgi.

Tādēļ lūdzu speciālistus un visus interesentus apmeklēt tehnisko bibliotēku un uz vietas iepazīties ar šo materiālu oriģinālu un uzzināt vēl daudz interešantā. Varbūt kādam ienāks pat kāda vērtīga ideja, ko mēs vārētu sekmīgi realizēt savā rūpniecībā, ražotajā varbūt nodērīgas lietas no stiklaplasta savai pilsētai, savai Republikai.

VIZMA UKASA,
rūpniecības informācijas
biroja vadītāja

1991. GADS: KAS MŪS SAGAIDA?

Lai iepazīstinātu rūpniecību strādājošos ar pašizmaksas un peļņas sadales plāna, kā arī vairāku valsts nodokļu, projektu 1991. gadā, šajā laikraksta numurā publicējam ekonomiskā dienesta sagatavotus materiālus (tabula 1. lpp.), kā arī direktora nelielu komentāru.

— Pieņemts PSRS Likums par nodokļiem, Latvijas Republikas Augstākajai Padomei izskatīšanai ieņemtis sava likumprojekts. Sastādot, apspriežot un pieņemot kolektīvo līgumu, skanēja pretrunīgas dažādas domas par to, ka pie vecās nodokļu sistēmas uzticējuma rīcībā paliek pavisam maz līdzekļu ekono-

misko un sociālo uzdevumu risināšanai. No publicēta materiāla ir redzams, ka jaunā sistēma nekadūs uzticējuma uzticējuma attīstībai nenes.

Nākamajā nedēļā notiks vidējā posmu vadītāju un inženierīthēisko darbinieku kopējā sākumsne, kura vārās vēl detalizētā izskatīt uzticējuma attīstības perspektīvo plānu sakārā ar piedāvāto likumprojektu par nodokļiem un laikus informēt Republikas Augstāko Padomi par mūsu aprēķiniem un priekšlikumiem, jo patreiz mūsu rīcībā esošā informācija par gaidāmajiem nodokļiem ir pietiekami satraucoša.

Balvas izcīņa automodelismā

15. un 16. septembrī rūpniecības kordoromā notika rūpniecības balvas izcīņa automodelismā. Šo sacensību mērķis ir popularizēt šo saistīšošo un, zināmā mērā tomēr, saņemtīgo sporta veidu savu strādnieku bērnu vidū. Galvenos sacensību organizēšanas darbus veica rūpniecības automodeļu sekcija. «Miniauto». Pēc iepriekšējo pieteikumu datumiem gaidījām ierodamies 9 komandas, bija paredzēts paralelā iestādē Baltijas čempionātu.

Uzvarētāji:
E-1
I. v. L. Vahers — 200,000 km/st.
2. v. J. Tunkers

3. v. S. Aadla
4. v. J. Dreimanis
E-2
1. v. A. Kimmitti — 168,539 km/st.
2. v. S. Masļenkovs
3. v. S. Aadla
6. v. R. Sarkovskis
E-3; I. v. J. Ringmae — 264,705 km/st.
E-4; I. v. P. Sarigins — 209,302 km/st.
K-1; I. v. L. Vahers
K-2
1. v. P. Hoers
2. v. I. Tomsons
3. v. J. Skorohodins
Uz starta izgāja 28 modelisti. Nenoplīnā sastāvā piedalījās mūsu jaunieši.

2. oktobri plkst. 18.00 Smiltenes ielā 1a atkal sāksim ziemas nodarbibu sezonu. Gaidīsim gan jaunus grībētājus, gan tos, kuri uz kādu laiku bija pametuši mūsu nodarbibas. Loti vēlētos, lai šajā vakarā kaut viens no vecākiem ieplāno brīvu vakaru un atnāk līdzi savam jauneklim. Pārūnāsim turpmākā darba perspektīvas.

Paldies Krūmiņa kungam par vērtīgo modeļu būves literatūru.

IMANTS JERKINS,
rūpniecības DOSAAF komitejas priekšsēdētājs

INFORMĀCIJA
Ar 1. oktobri ārstniecības fizkulūras kabinets turpinās osteohondrozes profiliakes nodarbibas grupām. Būs rīkotas arī individuālās nodarbibas osteohondrozes ārstniecības notikūs.

Informāciju var saņemt pie ārstniecības fizkulūras metodikas Jeļenas Faļeivicas, tel. 0493.

Rūpniecības pieņem stomatoloģe Svetlana Somasa.
Kabineta darba laiks:
pirmdiena — 13.00–18.00,
otrdiena — 8.00–14.00,
trešdiena — 13.00–18.00,
ceturtdiena — 8.00–14.00,
piektdiena — 8.00–14.00.
Pieņem ar iepriekšējo pierakstu.

SATIKSMES DROŠĪBA — TĀ IR DZĪVĪBA

Ik gadus Eiropas ceļos bojā iet tikt daudz cilvēku, ka tās līdzīnās visu videjā ietiluma pilsētas iedzīvotājus iznīcināsānai. Bet to cilvēku skaita, kas satiksmes negadījumos ieguvuši no piecpasās traumas, varētu sastādīt lielas pilsētas iedzīvotājus daudzumu.

Šie fakti paši par sevi jau ir dzīgani iepaidīgi. Tās lielās bēdas un milzīgas ciešanas, kas slēpjās aiz šiem skaitīem, nav pakļauti nekādai uzskaitei. Tie skar cilvēkus jebkura Eiropas valstī, neizdarot izņēmumus nevienai politiskajai vai ekonomiskajai sistēmai. Bez tam tas saistīts ar milzīgiem ekonomiskiem minusiem no zaudējumiem, kas nodarīti cilvēkiem un materiālām vērtībām.

Kopejās Eiropas majas izveidošanai sekmēs vēl aktīvākai cilvēku kustībai starp atsevišķām valstīm. Taču, ja eiropeiši neapzināsies vēl dzīlā ceļu satiksmes kustības drošības paugstināšanas nepieciešamību, tad šis ilgi gaidītais notikums var izraisīt vēl drūmākus statistiskus datus un jaunas ciešanas.

Tāpēc Eiropas valstu — gan Austrumos, gan Rietumeiropā — ANO ekonomiskās komisijas locekļu valdības, kā arī ASV un Kanāda, izsludinājuši nedēļu no 1. līdz 7. oktobrim 1990. gadā par satiksmes drošības nedēļu. Sajā periodā katrās valsts valdība veitīs galveno uzmanību vissvarīgākajiem uzdevumiem savā valstī. Tāču tas viss potīks startītiskā kontekstā.

Tāču panākt esošās situācijas uzlabošanu varēs tikai tad, ja

katrās mūsu reģiona iedzīvotājs apzināsies, ka sekmīgs galarejais notikums, kas ietekmē cilvēku dzīvību, ir vārējums. To savā vēstijumā uzsvēra Eiropas ekonomiskās komisijas izpildsekrētārs Heraldis Hintregers.

Izsludinātajā satiksmes drošības nedēļā no 1990. gada 1. līdz 7. oktobrim piedāvās arī Latvijas Republika. Lai ikviens īpaši rajonā un pilsetā sekmētu ceļu transporta satiksmes drošības pastiprināšanu, Latvijas Republikas lekšiņu ministrija VAI pārvalde iestās:

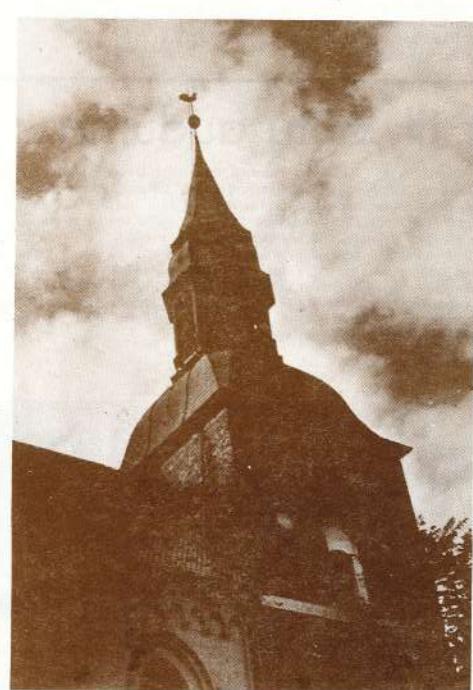
○ plāsi izvērtē satiksmes negadījumu profilakses darbu, izmantojot vietējo presi, kā arī organizēt lekcijas un pārņamas;

○ organizēt un rīkot dažāda rakstura satiksmes negadījumiem profilakses pasākumus skolās un pārmākošanas vecumā bērniem festādes.

Lai satiksmes drošība nepalieliek par lozingu tākai vienai nedēļas laikā, jo kušības drošība — tā ir dzīvība!

● Ari gājējiem jābūt disciplinētiem!

MIHAILA IGNATA foto

© 23. septembrī sācies kalendārais rudens.

ALEKSEJA KOZINECA foto

Par izdevumu atbild L. DREIMANIS

Lai kārsts iznāk reizi nedēļā — ceturtdienās — ceturtdienās, latviešu un krievu valodā. Redakcijas adrese: pasta indeks 228600, Valmiera, A. Upīša ielā 7. 0.5 uzsk. iespiedloksne, ofīsta tehnika. Tiraža 800 eks. Izaugsme: Valmieras tīpogrāfija «Liesma», pasta indeks 228600, Valmiera, A. Upīša ielā 7. 0.5 uzsk. iespiedloksne, ofīsta tehnika. Tiraža 800 eks. F. Valmiera, ul. Gagarina, 1. Telefons 21472 un 339. Izdevināto Valmieras tīpogrāfiju «Liesma», 228600, Valmiera, A. Upīša ielā 7. 0.5 uzsk. iespiedloksne, ofīsta tehnika. Tiraža 800 eks. F. Valmiera, ul. Gagarina, 1. Telefons 21472 un 339. Ofīsta tehnika. Tiraža 800 eks. F. Valmiera, ul. Gagarina, 1. Telefons 21472 un 339. Ofīsta tehnika. Tiraža 800 eks.

Pas. Nr. 4315